

NÓGRÁDI LAPOK HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 60 kr.
Melyek száma árai 15 szarván.
Előfizetel csopán a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére a Nyilt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőség küldendők.

Hirdetési árak

Árszabály szerint számítottak. — Nagyobb és többesüri hirdetések jutányosan csökkenthetők.
Bélyeg minden egyes beiktatásnál külön 30 kr.
Nyilttér postó sora: 20 kr.

Adóelengedések.

Naponként vesszük hírt, hogy itt is, ott is elemi csapások látogatják a gazdát. Jégverés, árvíz, a bogarak különféle nemei, rozsa és a jó isten tudja, mennyi fajtája a pusztulásnak merül föl mindenfelé, hogy tönkre tegye a legbecsületesebb munka gyümölcseit.

Ily körülmények közt nem lesz közönyös olvasóink előtt megismerkedni a károk enyhítésének egyik-másik módjával, a melyet igénybe venni tán nem is olyan nehéz; de a ki nem tudja a módját, könnyen elhanyagolja. A károk enyhítésének módja közt nem utolsó helyet foglalja el az adóelengedés, melynek az 1883. évi XLIV. t.-cz. 49. §-ához képest helye van a következő esetekben: a) jégvesztés, árvíz és tűz, b) rovarok pusztítása, c) fagy, földárja s tartós szárazság eseteiben. S ezenkívül még a rozsa és a peronospora esetei: Azonban a fagy, a földárja által okozott kár-s az árvíz és a szárazság csak akkor képez erre alapot, ha egész határokat lep el; a szárazság és a fagnál is irányadó az, vajjon a kataszteri átlagos termés megállapításánál a vidék szárazságra hajló természete, avagy a gyakori fagyok veszélye már figyelembe nem vétetett-e?

A letakarított, de még be nem hordott, vagy asztalokban, kazalokban, csűrökben lévő termékek megsemmisülése fejében adóelengedésnek akkor sem, ha a földet azon éven újabb veteményezéssel még jövedelmezővé lehet tenni.

Az elemi csapás, az adóelengedési igény különbeni elresztelésének terhe alatt, a káreset történetétől számított nyolcz nap alatt, vagy közvetlen a pénzügyigazgatóságnál, vagy a községi előjárásánál bejelentendő.

Ezen bejelentési határidőt az 1888. évi 60,074. számú pénzügyminiszeri rendelet adó módosítja, hogy az árvíz-károk a legmagasabb vizállás napjától számított 8 nap alatt, a szárazság- és rovarok által okozott károk a termés letakarítását megelőző legalább 15 nap alatt, végül a rovarok vagy peronospora által a szőlőkben okozott károk legkésőbb augusztus 1-ig jelentendők be.

A kárról az illetékes községi előjárás 3 nap alatt szemle-jegyzőkönyvet vesz föl, azt a kár-bejelentéssel együtt a pénzügyigazgatósághoz beleteszti, sűrűs esetekben pedig táviró útján köteles jelentést tenni. A kárt a helyszínen bizottság állapítja meg, mely az 1882. évi 73,662. sz. p.-ü. miniszeri rendelet 141. §-a szerint alakul és szótöbbséggel határoz. Az adóelengedés csak a folyó egy évre terjedhet és megállapítása a pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartozik. Mely határozat ellen azonban másodfokban a közigazg. bizottság, legfelsőbb fokban pedig a pénzügyi közigazgatási bírósághoz felebbezésnek van helye.

Még bővebb felvilágosítással az 1883. évi XLIV. és az 1885. évi XXII. t.-czikkek, valamint az utóbbinak végrehajtásáról szóló 1885. évi 45,055. sz. 1888. évi 73,665. és az 1888-ik évi 60,074. sz. pénzügyminiszeri rendeletek szolgálnak. Az adótványok és rendeletek labirintusából jó mind-ezeket tudni!

E—K.

Dr. Pulszky Ágost államtitkár programja.

Dr. Pulszky Ágost, vallás- és közoktatási államtitkárnak, július hó 18-án történt hivatalos lépése alkalmából a tisztviselői karhoz tartott beszéde, sok szép eszmét hoz elénkhez. Nevezetesen, mielőtt megkezdi a többi közt, hogy míg a miniszternek az eszmék felszínrehozását és megindítását tekint feladatának, addig ő, a politikai felelősségre vele osztó államtitkár, saját egyéniségének érvényesítése nélkül fog a szervezet munkájához, melynek egész tehetőségét, munkáját és idejét egyformán, zajtalanul simán fogja szentelni. És midőn az adminisztráció t-rét magára veszi, fel fogja szabni az alól azokat, a kik szellemileg az ifjúsággal közvetlenül érintkeznek.

A ki a magyar kultúrát emelni és vezetni akarja, annak első sorban gyakorlatilag ismernie kell a magyar

népzetet, meg kell lenni lelkében a faj szeretete mellett a magyar geniusnak, hogy előre sejtthesse a nemzet kívánságait, vágyait és szükségleteit, s hogy a saját szíve dobbanásaiból következtetéseket tudjon levonni a nemzet érzésére. Lelke mélyében fogamzott sugalmazástól vezette, a vezérnek kell kitalálni a nemzet eredeti és a kosmopolitikus európai kultúrától előző egyéniségünknek ősi samáját. Mert az itteni sajátos viszonyok és szemé-lyek teljes ismerete nélkül, a különböző oktatási intézetek, azok tantervi és bizonyos paedagogiai szempontok, még nem biztos vezetői a vezérnek, miután a közoktatás Magyarországon politikai önzelt, mely nemzeti egységünknek, s nagy nemzetű alakításunknak elsőrendű állampolitikai alapja.

Nálunk jó iskola, nemzeti irány nélkül bizonyosan hiányos lenne, mert az nem szolgálja nemzeti érdekeinket. Nemzeti irány nélkül magyar nemzeti kultúrpolitikát teremteni nem is lehetne.

A magyar nemzet, az a harcász népfaj, mely egyesüddül állott, ha rá kerülne a sor, saját fennállatása érdekében is, az egész Magyar-Oszták birodalom biztonságáért. — És bizony, hogy a mely órában a magyar nemzet megszűnne Európában nemzet lenni, akkor a Magyar-Oszták birodalom független fennállatásának is ótni fogna halális órája.

Ezeket szem előtt tartva, vegyük csak futólag is szemügyre helyzetünket, mit tapasztalunk?

A magyar faj, a nemzet-alkotó elem ezen ország közepét lakja legnagyobb tömegében és még ott is sűrűn megszállva német, tót és szász kultúrát által. A széleken pedig zárt tömegekben laknak tótok, rutének, románok, szerbek és horvátok — oly tömegekben, hogy gyakran az itt-ott szétszórtan elterülő városokban és falvakban, csak is egy-egy magyar fészék emlékezteti arra e tömegeket, hogy egy nagyobb egyseghöz, egyenlő jogokkal és egyenlő kötelezettségekkel a magyar nemzethez, az államalkotó magyarokhoz tartoznak. És hogy nemzetiségi alapon vére, bár az országban többen vannak a magyar ajkúak, mint külön-külön bármely nyelvű honi népeknek, mégis száma néve nem képerli a többséget. — hanem együtt — az egy és ugyanazon magyar nemzetet.

Ezt az arányosítást kultúrpolitikai helyes irányításal lehet csak kiegyenlíteni. Az iskola, a népevelés, a közoktatás és az egyházak összeműködése, nyújtják ehhez a segédesszközöket. — De erre magában vére a törvény nem elegendő. Meg kell tehát a magyar kultúra iránt a sympathiát nyerni. A sympathiát pedig csak a lelki felfutás által szerethetjük meg, lévén az már akként, hogy a ki erkölcsileg magasabb fokon áll, terjeszti a sympathiát.

A magyar kultúra terjesztésére hivatalos vallás- és közoktatásiügyi miniszteriumra tehát Magyarországon a legmagasabb feladat vár.

„Nógrádi (palóc) nyelvtörténeti” különlegességek.

Baloghy Dezsőé.

II.

Alig tenné fel valaki nemde, hogy a „rosz” és „jó” szavaink, analog a német „schlecht” és „schlicht”-nek egy azon közös fogalmas töröl szakadjanak?

Pedig — lám — a „ravasz” (régí nyelven = róka) összeronva „rosz” (átvételével „or”-nak „ar”-nak „ar” teljesen meggyezve a „juh” „gráva” (= „jóvá” felé „jar” összeronva „jó” tövének. Igazokat ill. föltérőket mellett, többi közt a „rózan” és „józan”, mennyiben t. i. a „jó”-nak „ró” elődalakat enged föltenni. Különböen e tekintetbe csak a közös eredeti víznemű „jó” (= folyó pl.: „Ket jon kuzu” stb.)-re kell mutatnunk, melynek csoportjában a „rohád”, „rév”, „rév”, „reves”-nek, a „lev”, „lé”, „leves” felel meg; míg aztán, arra, hogy a „jó” szavunk „l”-esen is ejtjük többek közt a göcsei „lyó” által tehát tanubizonyítást.

Mindez azonban nem sokat igazolna ama föltérő-szónk mellett, mely szerint az „in” elsősorban ju, s majd jó jelentést bírt. S itt régebb a jura vonatkozó szóalak-jainkra, minők pl. a „jonh”, „joh” (allati belső) „jog”, „igaz” („jó”, „juh”, „ih”, „i”) s legkivált a „jonkább”, „inkább” egyezésre kell hivatkoznunk. Különböen az „in” juh értelmére néve alig hagy kétségben egy 1602. évi szintén nógrádi adat: „Inn kosár”, mely aztán csakugyan nem lehet más, mint a felvidéken divó ju-kosár (= kerítés). Míg aztán az „Inaszó” helynév nem igen kívánhatott egyéb, mint ju-aszó azaz junak való völgyet jelenteni.

Ezek folytán, nem vélek csalódni, midőn az „in” szót a ju fogalmából eredett — a ragadozó, rossz állatoknak (vizeknek is) ellentest „jó” fogalmanak tartom; midőn is az „inek” — eredetlenné tén nem is annyira, szolgák, mintsem „hívek”: a lelki pástori-(atya) vagy

*) Az „lyó” mellékvízét képezi mai Körtös-patak régi néven mint „lőcsa” (Körtös-patak) fordul elő.

egyéb „uramok”, „nagyok”) juhait, engedelmes, fohajto, tehát jó ija-fiai. Ilyre enged legalább, a bírvást követ-ketelnia (juma), „ima”, „ének”, „gyoron” (palóc „gyobon”) azaz „jóbad” (v. ó. „gyógyul”) stb. stb. mikről sok, mondani valónk lehetne.

Az „in” tehát 1-6 sorban ju” majd átvitlen jó, szelid, szolgá, kicsi, alacsony-stemély stb.

Sime! — remélre, a nyelvészet csásos tünderei, sellői hogy megnevezészetettek — mi pedig általánosabb összehasonlítás ellenőrzése hiában könnyen megcsik — lesonom a következtetést: mely szerint a vilkei palóc tanu „In körtöly-fa”-ja nem más mint jó” vagy is ötfött”) azaz nem vad körtöfa vala.

A sertésorbánczról.

A „Nógrádvármegyei Hivatalos Értesítő.” az ár-veréseken kívül minden számban hoz egy-egy alispáni rendeletet, hogy X. vagy Y. községben a sertésorbáncz járványos föllépte megállapított. Ennek következménye természetesen az, hogy az illető község sertésállománya — vesztégar alá helyezettük, mindaddig, míg a vesztégar az illetékes állatorvos szakvéleménye alapján az alispán által fel nem oldatik.

A többi állatbetegségek mellett a sertésorbáncz is meglehetősen kalamitás, különösen azokban a községekben, hol a sertésenyésztés kultiváltatik.

Minden betegség ellen azonban csakis úgy védekezhetünk sikeresen, ha azt teljesen ismerjük, fellépésétől fogva egész lefolyása alatt.

Egy kitűnő bási állatorvos erről a rút betegségről a következőket írja le:

A sertésorbáncz fellépését a beteg állattal felismerjük, ha a ragályozott állattól észreveszünk, hogy az hágyadtsága mellett, a haszáján, mell táján piros foltokkal tarkított bőrről bir. E piros foltok biztos jelei az orbáncznak; mentől fehérebb színű a sertés, annál élénkebb ezen szín, mentől sötétebb a sertés bőre, annál halványabbak azon foltok. A ragályozott állatot grógrítani nem lehet, 100 esetben 1 kigyógyul 99 megdöglik, tehát mintsem ezzel vesztetünk időnkét, törekvésünk inkább oda irányuljon, hogy a többi elszigeteljük a betegtől, nehegy azokat is inficiálja. Az elszigetelés azonban, nehegy úgy történjék, a mint az az életben legtöbbszor látható, hogy a beteg állatot visszköt el más helyre s az egészségeket ott hagyjuk, mert így csíft nem érünk, a beteg állatot elvirén, orbáncz bacillus mindig marad vissza, a mely bacillusok rá kerülven az egészséges állatokra, elő fognak idézni új orbáncz esetet, anélkül, hogy a beteg állattal csak egyszer is érintkez-nének az egészségesek.

Az elszigetelés másik módja, mely egyedül czélhoz vezető s mégis a nagy község körében majdnem teljesen ismeretlen, hogy a beteg állatot hagyjuk a meg-betegedés színhelyén, az egészségeket pedig kibajtuk valamely ugar földünkre, de nem ám olyanra, a melyen eddig legeltet, mert az már inficiálva van a betegtől, hanem olyanra, a melyen a megbetegedést megelőzőleg legalább 3 hétig nem járt sertés. Itt az ugar, vagy tarló földön a sertéseknek rekeszték készítre tartjuk őket, ha u megbetegedés nem áll be, az annak a jele, hogy nem inficiáltak több sertés, azonban megtörténik, hogy ragályosított már otthon egyik-másik s akkor ezek így is megkapják az orbánczot, ez esetben a rekeszték, mibelyt észreveszük, hogy valamelyik sertésnek beteg, torább visszköt a betegtet ott hagyjuk s ha azokon az orbáncz jelei csakugyan fellépnek; akkor a rekeszték helyére szalmát hintünk s felgújtjuk, a leégés után a talajt felássuk.

A sertéseket vissza az álba, csakis akkor hajthatjuk, ha 10 nap elmúlt az utolsó megbetegedés, vagy elődőlés után s ekkor is először az állást desinificiálni kell előbb. A desinificiálásra legelősebb szer a vascália keverék teljesen megfelelő lévén, azaz az ol fala és alja bemazeteltik.

Oly gárda, a ki az elmondottakat szem előtt tartja, biztosítja magát, hogy az orbáncz tenyésztésében csakis szórányosan fordul elő. Az egyes kutyákban lévő föld 25 cm.-nyire kiásandó és kiherdandó. Célunknak azonban, hogy a vármegyében az orbánczot kiirtsuk s ez által lehetővé tegyük az egészséges sertésenyésztést, még nem értük el, mert elég a szórányos orbáncz is arra, hogy elijessze a tenyésztőket a jó drága anyag beszerzésétől, mert mi hiszen lesz egy birtokosnak, ha csak

*) Résezméről az „in” névmást is egynek tartom az „in” azaz juh, átvitlen (hiv. szolgá, s mint ilyen kis-alacsony fogal-mas szóval: midőn is a föltételezett, tán a kendőfűt módjára lefokozódott „mag”, azaz nagy-gyal (v. ó. „mag”) szemben megújulás (v. ó. „paraszt” = szelid) képes azava lehetett. Ma is „alacsony” és „legnagyobb” szolgák”, „főbőti” jobba-gyrok”, „csékelységem” vagyunk, így a sáial „né”-je: „nyu” a m. szolgá, gúnyos ember, tükfje stb.

**) Egyes gondos erdőőrök, pástörök ma is ótogatnak vad alanyokba az erdőn. S mint gyermek és ez ettem (porac érten) ilyenül, midőn paraszt gyerek pajtásam kialszik, hogy — ugymond — jó körtét tudnak.

évente 10—20%-ja is alpusztul állományának? A védekezés is drága, nem biztos, mert a kőszegiek azt így nem teszik meg a ha elmulasztják, a tenyésztő ki van téve minden nap annak, hogy tenyésztete inficiáltságot a kőszeg sertésállománya által.

Van azonban egy elég biztos védelem ez orbáncz ellen, aminek elterjedése meg kell, hogy szüntesse az orbánczot s ez az orbáncz elleni védő oltás. Az állam és egyben sokat megtett, a vármegye ölelje fel ez eszmét s akkor meg fognak tudni a mizeriák a sertésenyésztések körül. A védőoltás lényege abban áll, hogy az egészséges sertésbe beoltsuk az orbáncz-bacillust, a mi nagyon természetesen, az orbáncz tüneteihez hasonló állapotot fog előidézni, de a mi nem halálos s ami elejét veszi a tényleges orbáncz keltetésének. Nem elég-e azonban, hogy egyesek oltassák be állataikat, hanem egyeztetni kell, hogy az egész kőszeg sertésállományát beoltsuk.

A védőoltás oly csekély költséggel jár, hogy annak elmulasztása, a legnagyobb könnyelműségnek tekinthető, ugyanis kétszéri oltás 1—100 drb. állatig, kért állományon 5 krba, 100-on felül lévő állatokért 500-ig, minden állat után 4 kr., 500-on felül lévő állatokért 1000-ig, minden állat után 3 kr., 1000-on felül lévő minden egyes állatért 2 kr. Az oltóanyag minden egyes drb után 9 krba kerül s ha az állatorvos nem helyben lakik, annak fuvar költsége megterjed, de az illető többet nem számíthat fel fuvarpénz gyanánt, mint a mennyi törvényhatósági állatorvos részére kilométer-pénzként meg van állapítva.

Mondják ki az intéző körök, hogy minden egyes kőszegben, a melyben egyetlen egy orbáncz eset fordult elő, a kőszeg sertésállománya beoltandó s akkor az orbáncz egy év alatt kipusztul. Az orbáncz elleni oltásokra vonatkozó ministeri rendelet a „Földmívelési értesítő” 1894. évi 26. számában tüzetesen le van írva.

Az orbáncz kipusztítása által a vármegye egy nagy lépéssel haladna elő az állattenyésztésben, mert így egy állatunknak már volna, a melyet nagybirtokosaink felmerésének karolni, ha pedig őt jó fajtaikat tenyésztenek, a vármegye sertésenyésztésének híre kelvén, a védő kőszeg szívesen ellátogatna sertésekért, a mit látva a kőszeg, iparkodni fog beszerezni, most már olcsóbb tenyészanyagot. Elvessze így a mostani silány falusi falva s helyére lépne a jó sertés.

Ez állatnevelés értenünk el legtöbb hasznot kevés pénzzel, csupán erős akarattal s a vármegyei rendeletek pontos betartása által.

Utasítás a hesseni légy (cocydonia destructor) ellen alkalmazandó óvrendszabályok tárgyában.

A hesseni légy egy szúnyog-formájú kis legyek. E csúnya a már száraz indult ősi vetéseknél az alsó leveleket, a tarasziaknál pedig a gyökérleveleket választja ki és barna petéit azoknak felső lapjára helyezi. A parányi petékből, melyek szabad szemmel alig láthatók, a fiatal kukacok már néhány nap múlva kikelnek és szonnal az illető levél tövéhez vándorolnak; oda érve, megállapodnak s a levélhüvely védelme alatt tőlük álca-állapotuk egész idejéig.

Az ősi vetéseknél tehát ilyenkor alulról felfelé az első vagy második bűtyök tehát találhatók; a tarasziaknál ellenben úgy mint az őszkor az ősi vetéseknél ta-

pasztalhatjuk, közvetlenül a gyökér felett vannak megtelepedve. Míg azonban ősszel a megtámadott gyönyörűsége, mint említve volt, mind kivesznek, taraszszal az nem esik meg, mert a kukacoknak rendszeren nem sikerül már a megerősödött növényt eloljni. A növényzár tovább nő tehát, de a tápnédvét szívó kukacok állomáshelyein annyira meggyengül, hogy később nem bírja el kalászt, hanem előbb-utóbb megtörik. Az ilyen gabonaföld aztán úgy néz ki, mintha valaki kézzel karja össze-vissza-gázolta volna; a gyöngén fejlődhetett kalászok is jóformán mind üresek.

Június második felében a kukacok bábbá alakulnak és belőlük július és augusztusban buvik elő a második vagyis a nyári nemzedék. Ennek a nyári nemzedéknek a növényei azután az ősi vetésekre tojják a petéiket s az ezekből fejlődő kukacok ismét az ősi vetéseket károsítják.

A hesseni légynek e szerint évenként két nemzedéke van. Az első nemzedék taraszszal a zöld ősi vetésekben, a második pedig aratás után a tarlóban éri tökéletes kifejlődését.

A mi az ellenszereket és óvrendszabályokat illeti, azok a következőkben foglalhatók össze:

a) Minthogy a légy második, nyári nemzedéke szeptemberben petéit szokta lerakni, tanácsos az ősi vetést minél későbbre halasztani, hogy mire a vetés kikel, a legyeknek már semmi nyoma se legyen.

b) A nagyobb mértékben megrongált és tönkretett vetéseket legelőszőrűbb kora taraszszal minél előbb jó mélyen beszántani; ezzel nemcsak azt érhetjük el, hogy a légy bábjai megsemmisülnek, hanem, hogy az illető földterület, a melyről különben is silány termés lett volna várható, még másképpen is ki lehet használni és nevezetesen kapásnövények termesztésére fordítani.

c) A nyári nemzedék kipusztítására ajánlható a tarló leégetése; a mennyiben pedig a bábok a gabonaszárak alsó bűtykén vannak elhelyezkedve, előnyösebb hosszú tarlót hagyni, hogy ekként lehetőleg valamennyi báb elégethető legyen.

d) Sokkal célzerűbb ennél a tarlót aratás után azonnal minél mélyebben beszántani, a mely eljárással a legyek további fejlődését megakasztatva, az ősi vetések a légy támadásaitól lehetőleg megóvatnak. Mindezeknek a védekezésnek azonban csak akkor lesz meg a kellő eredménye, ha azokat nemcsak egyes gazdák követik, hanem a megtámadott vidéknek lehetőleg valamennyi birtokosa alkalmazza.

Magyar kir. állami rovarügyi állomás.

Felekezeti béke.

Szinte jólesik békéről hallanunk, midőn a felekezetek között még mindig a marakodó türelmetlenség kísért.

Es alkalommal azonban nem általános felekezeti békéről van szó, mely az egész országra kiterjeszkedik, hanem békéről, mely éppen olyan szűk körre szorult, mint a milyen szűk látókörű szokott lenni maga a békét nem ismerő türelmetlenség.

Tudvalevő dolog, hogy a marczali plébános, t.ö. Kozma Miklós úr nem engedte meg, hogy az ő ekklézsiája területén lakó evangélikusok a róm. kath. templom harangjaival temessék el halottaikat. Sztranyavszky Géza kir. közigazgató, mint a szügyi ev. egyház és így az ahhoz tartozó marczali filiának is felügyelője, folyamodott az esztergomi herceggprimásához, a honnan egy utasítás

érkezett le, mely a harangozást az evangélikusok halottaiknak is cirendeli.

Ez utasítás a következő: „3902. szám. Tekintetes Sztranyavszky Géza kir. közigazgató urnak, a szügyi ev. egyház felügyelőjének Balassa-Gyarmat. Tekinteteségének június hó 12-éről keltett és hoztam intézett azon felterjesztésére, hogy a marczali róm. kath. plébánia területén lévő evang. egyház hívei halottaikat régtisztességgel a kath. templom harangjai használtassanak; van szerencsém ezenel értesíteni, hogy miután a kérés indoklásáról meggyőződést szereztem, kivételesen utasítottam a marczali lelkész tiszte. Kozma Miklós urat, hogy a különös helyi körülmények tekintetbe vétele folytán a kath. templom harangjainak használatát körül a jelzett eseteknél az eddig divó feltételt mellett, hogy t. i. az evang. egyház hívei a harangok használatáért kettős illetéket fizetnek, minden ellenkezésről tartózkodjék. Esztergom, 1894. július hó 10-én. Boltzár József, püspök és általános érseki helynök.”

A marczali evangélikusok a herceggprimásnak ezt a humanus intézkedését nagy örömmel és hálával fogadják. Nem látnak benne egyebet, mint a herceggprimás ő eminenciájának nemcsak lenyét átható ker. szeretet egyik legzesebb megnyilatkozását.

Hírek és különfélek.

Előfizetőinkhez. Tisztelettel fölkérjük lapunk negyed- és fél éves előfizetőit, hogy előfizetési díjait lapunk kiadói hivatalába mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

A kiadóhivatal.

Gróf Zichy Ferencz senior, kir. tárnokmester ur ő nmlga jul. hó 26-án Budapestről senior, birtokai székhelyére Zsélybe érkezett, hogy *József főherczog* ő fenséégének főudvarmesterét báró Vécselt fogadják. Tudjuk ugyanis, hogy a szeptemberi nagy hadgyakorlatokon József főherczog is, mint a kir. honvédség főparancsnoka, részt fog venni, és kíséretével együtt Zsélyben a senior gróf ur kastélyának lesz vendége. A főudvarmester ur, a látottak után, azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a magas vendég Zsélyben kitűnően fogja magát érezni. Másnap úgy a senior gróf ur, mint a főudvarmester ur Balassa-Gyarmaton látogatást tettek az alispán urnál, továbbá megtekintették a restaurálás alatt lévő kath. templomot.

A királyi látogatás alkalmából kiküldött rendező nagy bizottság alispán ur előkötete alatt július 27-én tartott ülésében folytatva mindenre kiterjedő intézkedését. Az összes albizottságok részletes jelentést tettek mult heti működésükről; így a közlelmzési, rendfentartó, tűzörségi, disztó és sajtóügyi, utóbbi albizottság egyebek közt azon gyakorlati módokatokból, miként láttassanak el a hazai lapok a királyfogadás ünnepeire vonatkozó hiteles tudósításokkal. Igen beható eszmecsereit idézett elő a nyilvános mulatokehely *zárrón-kérdés*, mert a korán fekvő és korán kelő *királyi nyugalm*a lévén a főtekintet, minden mást ehhez kell alkalmazni. A bizottság számolt azon nagy idegenforgalommal is, mely főleg az első két napon: szept. 17 és 18-án várható. A piaczi kérdése szintén a szükséglet szerint fog rendeztetni, s miután az nemcsak Balassagyarmatot, de az egész vidéket érdekli. Az erre vonatkozó hirdetmény vidékszerthe közzé fog tétetni. A város díszité-

Jó, mond a nemzeti asszony s azzal felém nyújtja karját, majd hív: — menjünk a cukrászdába. El is mentünk s a farkasberki cukrosboltot ki is ettük teljesen. A számlát, melynek összege tíz frtra rögött, mint a nemzeti asszonyunk egyhangúlag megválasztott lovagja, kötelelességgel át is fizettem.

Hát őra mulva elhozták Dorkát s vele a lopott holmikkal telt ládát.

A főbíró felnyitatta a ládát s kiszedeti a benne lévő tárgyakat. Ez elseje egy M. Terézia korabeli divat szerint csaltú paróka volt. Hol vetted kérdi a főbíró Dorától? Vermessy németes asszonytól. Mikor? Mikor a vánta ügyvédet akarta behálózni. S mire való volt nekem a jószág? Hát kezét, lábát csokolom, csirkécskének, mert benne a csirkék igen könnyen kelnek.

Oh! te istentelen, oh, te gyehéna való, oh.

Kérem nemzeti asszonyon, csak törelem, mond a főbíró.

Hát e tárczát a nemzeti asszony arcképével hol sented?

A nagyságos erdőmester ur vezette el, mikor a nemzeti asszony erdejét kerülgette. Itt a kanál, a többit hagyja most már ücsöm uram. Csak folytassuk. Hát e Calderoni-féle válllúró mint került hozzá? A Lidike nagyságára.

E fogor ki? A Mimiké.

Most látom, hogy harudsz, szól a főbíró — hisz ő nagyságának szép apró fogai vannak, amint láthatod, nem hiányzik abból egy sem.

Nem — kérem alázatosan, csak 20, mert azok is — ezzel Mimike szájára mutat — ott hanisak.

Elég, elég főbíró uram. Jaj! hamar vizet, mert Mimikének azonnal vizet van, hamar vizet, vizet, mert meghal a drága gyermek.

A főbíró erre felgusztja a tárgyalást, kiküldi Dorát, azután a nemzeti asszony elő áll.

Nemzeti asszonyom! én és Mimike rég szerettük egymást, csak kegyed kifogásolta tarfejem.

Foghány, tarfej, úgy hiszem összeillenek, tehát még egyszer a Mimike nagyságam kezét kérem.

No Ráká Fustach uram mit szól ehhez. Oh én teljesen ártatlan vagyok a dologban s csak gratulálhatok.

S ki ön uram, kérdi a főbíró.

TÁRCZA.

Nem mondtam még

Nem mondtam még soha neki,
Hogy mennyire szeretem.
Ezer szívról se lehetne
Két nekem kifejeztem.

Ezer óra, csengő szívról
Csak halványan festődtem
Érzelmek épő lángját
Nő szívem mély rejtekén.

De hogya majd egyszer értem
Tenni ké'ne, angyalom!
Szerelmemet akkor igaz
Nagyságában mutatom;

Mert, ha gyűzhök lélek tétellel;
Az életet nyeresem meg,
S ha vesztik: úgy halál, mert
Teged elvesztettelek.

Havas István.

A borókaszesz és a boróka.

*Ira: Wagner István.
(Folyt. és vége.)*

Elkeltették a reggelit, mi közben Schwarczkopfról kiderült, hogy a nemzeti asszonytól, de ezt, még e világlátott matróna sem ismerte. Majd engedelmel kérttem, hogy vendégülkötsem őrnőm birtokát nébhezem meg. Erre az engedélyt kinyerőn, kalauzolásomra a címzetes harangozó vállalkozott. Igen, a címzetes harangozó, mert Medvevácskán 1849. óta, mikor az oroszok egyetlen harangját elvitték, csak címzetes harangozója van.

A szemle rövid ideig tartott, de minek is tovább, ha Schwarczkopfról borókaszeszt és egy tarisznya borókát lát még tovább is bírtam kellett.

Allig értem vissza, iszonyú lármá ült meg a falunk, sőt egy seprő repült felém.

sét és kivilágítását kitűnő mesterek kezére bízzák. A polgári őrség tagjai közé eddig közel kétszáz úri egyén lépett be; sok függ ez őrség helyes szerveztetől és tapintatosságtól. A nagy és az albizottságok működése reánk azon benyomást gyakorolta, hogy minden polgár érzi, miszerint nagy feladat vár rá, mit csakis egyesült erővel adhat meg.

Az őszi nagy hadgyakorlatokat az idevonuló hadtestek előleges gyakorlatai fogják megelőzni és pedig első ilyen hadgyakorlat lesz Kassa vidékén. A hatodik hadtest ez ideig gyakorlatainak tervezete már teljesen elkészült. A 14-ik hadtest kötelekhez tartozó tüzérségnek egy része cumforti Rosenauer József tüzérezredes ezredparancsnok vezetésével augusztus 6-án Tornalján és Rozsnyón keresztül Szinára vonul az ottani lőtérré, a hol 27-éig eles tölényekkel lögyakorlatokat fognak tartani. A tulajdonképeni hadgyakorlatok auguszt. vége felé kezdődnek. Augusztus 22-én vagy 23-án Kaszáról Mikolcz felé indul az ottani gyalogdandár, mely a 25-ik gyalogezredből, mely ezredese Pacor vezetésével a dandárhoz csatlakozik. Kaszáról két tüzérezred is így kiépítésre fog az 53-ik gyalogdandár Rimasombat és Csetnek között Sterb tábornok dandárparancsnok vezénylete mellett, mintegy hat napig nagyobb gyakorlatot tartani. E közben az 54-ik gyalogdandár Theuerhauf tábornok, dandárparancsnok vezénylete alatt Rozsnyó környékén tartja hadgyakorlatait. A résztvevő két gyalogezred és a kassai két tüzérezred együttesen szeptember elején Rozsnyóra vonul s ott találkozik az 53. gyalogdandárral. Az előző részre négy kassai tüzérezred együttesen innen Szinára megy a lőtérré s helyükbe jön a lövőgyakorlatok befejezése után az immár Rozsnyóra érkezett 17-ik tüzérezred négy útege. Rosenauer ezredes vezénylete alatt. Így tehát ekkor Kassa vidékén együtt lesz a 57-ik gyalog-hadosztály, vagyis a 25-ik gyalogezred Pacor ezredes, a 35-ik Pohl, a 34-ik báró Königsbaum és a 67. gyalogezred Czertik ezredes vezénylete alatt, a beosztott tüzérezreddel és huszárcsapatokkal. Az előgyakorlatok befejezése után a hadosztály Balassa-Gyarmat felé vonul, hol a nagy záró hadgyakorlat, melyen a IV-ik kassai hadtest mádi Kovács György altábornagy hadtestparancsnok, a IV. budapesti hadtest pedig Lobkovitz Rudolf, herceg-altábornagy hadtestparancsnok vezénylete alatt és nagyszámú honvédek vesz részt, szept. hó 18-ától kezdve 21-ig tart.

Boltzár József püspök, általános érseki helynöknek jul. 19-én ünnepelték meg 50 éves papi jubileumát Esztergom városában. A kitűnő főpap érdemei közé tartozik az is, hogy selmeczi prépostsági idejében Thun Leo, akkori hatalmas osztrák vallás- és közoktatási miniszter határozata ellenére megmentette a selmeczi bányászati és erdészeti akadémiát attól, hogy azt Selmeczről Hécsebe helyezze át. Pedig tudjuk azt, hogy az Akadémiát Mária Theresia a magyarok számára alapította a hétéves haboru után 1748-ban — a magyarok dicseé viselőitének megjutalmazására. Boltzár iránt 50 éves papi jubileuma alkalmával a kegyelet nem csak az egyházmegyei pap-ság, hanem a világi elem részéről is impozáns alakban nyilvánult. Várnagygyékéből is több plébános vett részt a jubileumon.

Református küldöttség. Királyunk Ö Felségét B-Gyarmaton a dunamelléki és dunántúli ref. kerületek küldöttségét fogják üdvözölni szeptember 17-én. A küldöttség vezetője Szász Károly püspök s kórosiris irónk lesz.

Hymen. Kompan Károly p-daróci tanító július hó 15-én vette oltárhoz Lakatos Mariska kassaszonny, Lakatos Lajos terbeledi tanító leányát. — Rosenfeld Sándor b-gyarmati regalebélő július 17-én esküdtött egybe Rosenfeld Berta kassaszonnyal, Rosenfeld Simon besztercebányai regalebélő leányával.

E kérdésre még lélekretet sem vehettem, már is bemutatott a nemzeti asszony: Róka Eustach, vasúti mérnök, ki kerekfogásu, akarom mondani fogásu kerek vasutat fog építeni Medvelakán s ha tetszik a Lidike férje s az ön sógora lehet.

Kérem, kérem, de ezt is már az ajtóközszobából mondtam csak, mert fogva a borókaszest s a borúkat tartalmazó táskát, a kitelhető sebességgel szaladtam az állomásra, honnét éppen indult a gyorsvonat.

Hazaértem — számolom pénzem: a készpénzesztesség 90 frt, a főbírói hivatalban maradt táskám, két rendűli felsőruhával, hat pár fehérművel — érteke 120 frt, így ez ártatlan kirándulásom 210 frtba került s a borókaszest és egy tarisznya borúka még mindig itt.

Úti táskám visszanyerése iránt, néhány napig erős reményt tápláltam, de midőn olvastam a Budapesti Közlöny legújabb számát, melyben a többi között ez is olvasható: Medvelakán Vermessy Tiharmón asszony és családja részében forgott, ugyanis e hó 10-én d.-u. 6 órákor egy magát vasúti mérnöknek valló Róka Eustach nerű egybe tolatkodott be házi szentélyébe s hogy komolyabb haj nem történt, csak Porócsy Jakó főbíró érdélynek köszönhető. A merénylő uti börtöndje, tartalmával együtt zár alá vetetett. Ezután következett személyléírásom — reményeim örökre szétfoszaltak, mílhez még évekkel át hallgatnom kellett némien panaszaikat, a medvelaki kirándulás és következményeit, de a borókaszest és tarisznya borúka még mindig meg volt.

Hanem hölgyeim és uraim, minden haj előbb utóbb elmúlik a így nekem is megjött szabadságom Jankó, a szépsi drótos; ki ismerte Schwarckopót a készséggel ajánlottott elvinni neki a szest és borúkat Az orvosság azonban mindig jó, én is tehát csupa orvosságból ráirattam a szestes ötvöze; választóvize, sőt e veszedelmek folyadék batársárol, ki is tanítottam Jankót. Jankó eget, földet légt, mondogatván, hogy szegény, de becsületes s be is váltotta szavát, be a legközelebbi árnyas faig, hol szétszórt a borúkat s megitta a választóvíznek keresztelt szest.

Jankó, Jankó be tapasztalt, világlátott ember vagy, a szinéről ismerted fel a választóvizet, hogy borovicska.

A skarabouszok asztaltársasága f. évi auguszt. hó 4-ik napján rendezte első táncmulatságát. E körülbelül fél év óta létező társaságuk 200 körülre rúgó gyümölcsözőleg kezelt tagokra van s eddig a városi közönség közreműködésével megteremtette a polgári iskolai Kossuth Lajos-alapítványt, adakozott különböző jótékony célra, továbbá minden egyes tüzésnél a legelső bórdo vízzel megjelölt gárdának 2 frtot utaltatvány. Ezen első mulatságát a Bärth-féle kellems fekrész fűrdőkertben rendezte, a tiszta jövedelmet szegény iskolások felé felruházására szánva. Ittemjük, hogy B-Gyarmat város közönsége e mulatságot, hol a jótékonyág gyakorlása a kellemsel van egybekötve, támogatni fogja. Belépti díjszemélyenkint 1 korona. Család-jegy 2 korona. Felülvezetések — tekintve a jótékony célt — elfogadtatnak s szokás szerint hirlapilag nyújtattatnak.

Tűzoltó-gyakorlat. A b-gyarmati önk. tűzoltó-egylet július 22-én délután 3 órákor nagy gyakorlatot tartott a polgári iskola tag udvarán. A tűzoltók a nagy meleg dacára derekasan megállták helyüket s a parancsnokság által kiadott feladatokat könnyedséggel oldották meg. Gyakorlat után gr. Forgách Antal, az egylet főparancsnoka lelkes és buzgó beszédet intézett az egylet tagjaihoz.

Trübjúnyegyek. 1) Felsőlegnek B-Gyarmatra bevonzása napján több trübjúny felállították a körári út és utcámentén. A trübjúnyegyek iránt, melyeknek ára 1-5 frt-ig van megálapítva, augusztus hó 1-től augusztus hó 12-ig lehet előjegyzéseket tenni Baintner Ottó úrnál.

A nógrádi ág. hitv. evang. egyházmegye B-Gyarmaton fogja rendezni nyári közgyűlést megartani, és pedig aug. hó 1-én d. n. 2 órákor a dekanális utonna, az öregyárvaintézet szék ülésén. 2-án reggel 8 órákor a gyámintézetli Isentisztelet, 9 órákor a közgyűlés.

Távgyaloglás. A balassagyarmati önk. tűzoltó-egylet b. parancsnoka Hábó Sándor barátunk mult hélfőn reggeli 5 órákor nyakába vette — nem a város-t, de a vármegye-t s gyalog elvált Salgó-Tarjánba, hogy meglátogassa ottani tanító-kartársait. Sokáig azonban aligha mulathatott náluk, mert másnap d.-e. 11 órákor már itthon volt Balassagyarmaton — az óriási forráság dacára gyalog téren meg vissza is az utat. Alkalmunk volt találkozni szécsényvidéki urakkal, kik kocsin hajtottak el a jeles távgyalogás mellett, fel is ajánlották neki fogataikat, de ő megköszönte, mert sietős volt az utja. Egyébként igen rendezes menetelt: 1 kilométer utat 10 perc alatt, s ami fodorog, hazaérkezés után pár órával már részt vett a királyiáltagatási egyik albizottság ülésében, s bár látszott rajta némi fáradság nyoma, de másnap már is esz eltűnt.

A zsály-sósári fűlő Anga-bájjára ma igen sokan készültek; ha tehát nem fog esni, lesz szép mulatság; ha pedig esni fog, annál jobb, mert háromnegyed ére hasztalan várjuk már az ég könyeit, melyek sok szegény ember faláját tennék eddés; míg ha elmarad az eső, annál keserűbb lesz majd az élet. A fűrdőbe pedig egy hét múlva is szívesen kirándulunk majd.

Milyen lesz az idő az őszi hadgyakorlatok alkalmával? A hadgyakorlatok jó eredményét kétségtől az időjárás nagban befolyásolja. Falb Rudolf, a birhirdet időjár., szeptember második felére, vagyis épen az itteni hadgyakorlatok alkalmára, verőfényes szép napokat jósl. De épen ez a jóslat aggaszt minket és nagyon szeretünk volna, ha Falb bácsi rossz időt jósl vala, mert már akkor bizonyosan szép és verőfényes napoknak nézünk elebe.

Sörtésorbáncz. Pilis és Nándor községek területére nézve a sörtésorbáncz-betegség járványos fellépte, az alispánnak f. évi július hó 9-iki rendeletével megálapított.

Tornaegyleti nyári mulatság. A b-gyarmati tornaegylet augusztus hó 14-én a fűrdőtelepen táncmulatságot rendez. E derék egylet nemcsak a szükséges testedzésre fordít kellő figyelmet, hanem a közönség szórakoztatására is. Ezt a mulatságot is személyenként fizetendő csekély 1 korona belépti díj mellett egy rendezi, hogy azon nem a helyi-toiletek kiállítására nyerjen kifejezést, hanem a hamisítatlan jó kedv, fesztelenség és a legjobb hangulat. A rendezőség tehát oda fog hatni, hogy a hőlyközönség lehető egyszerű öltözékben jelenjen meg; mert a tornászok táncolni akarnak, sokat táncolni. A tornászok közt petrezselyemáruslástól szíri sem lehet!

A kurucznoták 150-ik előadásá. Balassagyarmaton. Folyó hó 24-én este 11. Rákóczy Ferencz szelleme lebegett felettünk. Kurucz-labancz együtt érzett; egy meghaltott tábor színhelye volt aremünk, hol a messze eltűnt múlt, a tárogató, zongora és kellems női hang által jelenítette meg magát — az egyetértésben: — a régi magyar vitézség atezésében felede a pártiszfalyokat. Kaldy Gyula ur a magyar zene-egyesület alelnöke és a magyar zene-iskola igazgató tanára, Kuliffay Izabella k. a. főherceznő tanárna és a magy. zeneiskola tanára, Pallai Vilma, Torossy Kende k. a. enekesnő, Varday Sándor m. kir. operaházi 1-sőrendű banonista és Maier Adolf, m. kir. opera zenekari tagja és tárogató-művész, a magyar történelem Thököly és Rákóczy korát mintegy két óra alatt — kitűnő zongorajátékkal kellemsen csengő, kitűnően iskolázott tenor-, alt- és bariton-hangokkal és a Lehel kúrtja után a magyar szívéhez zútt s művész által kezelt tárogatóval sokkal jobban és maradóbban értették meg, mint ha e korról köteteket tanulna át a halandó. Minden verse egy-egy történelmi epizód visszatükrözése, minden akkord a melyen erő bántos magyar hangja, vissza sirva a rég múltból. Thaly Kálmán a fentebb vázolt kor történelmi megörökítéséig eddig a legfőbb bett, de hogy történelmünk ezt a szakt, a magyar hontalan-ságát, a bújdosó hona iránti mély fájdalmat át is érezzük, arra Kaldy ur művész társaira van szükségünk. A magyar történelem szívbe vesző-ére, ebből is látható nem kötetek kellene, hanem a múlttörténelmi zene — mert az első tudásból mindennap egy-egy sört feleltet el, de mi egyszer a zene, az ének, dal röpké szárnyán lopodzik a szívba, azt nem törli ki semmi sem.

Nagy alapítvány. Az emberbaráti lelkiülettől ismeretes Wohl Herman losonczy lakos 10 ezer frtot alapítványt tett, melynek kamatait két keresztény és két izraelita losonczy tanuló fogja egyenlő részben élvezni-osztóndíj czimén.

Gyilkos savanyuvíz. Varga György kis-újfalusi lakos, bágyadtan, elűkdvá bataglott ökrei után jul. 23-án a szécsényi vásárról. Nagyon megzomajosott. A Koplalónál megállt az ottani savanyúvizforrásnál, s pohár vagy egyéb merítő eszköz hiányában neki fektűt a forrásnak s jót bűzött belőle. Mikor föl akart kelni, birtelen élettelenül rogyott össze. Szélbűdös érte és kiadta lelkét. Erős, nagyon erős a koplai savanyuvíz, s mint mondják, csakis borral évezhető. — Varga Györgyöt másnap felboncolták és kétségkívül sok savanyuvíz-bacillust találtak benne.

Megrázó eset történt Balassa-Gyarmaton július 24-én. Ugyanis Jarmovicski Sámuel, 18 éves kőmáves segéd a vármegyeháza egyik emeleti ablakából vigyázatlanság folytán lebukott. A szerencsétlen fiatal ember feje berúzódtott. Az orvosok azonnal kezelés alá vették.

Odáegyet csőplőpég. Nagy-Osaloma, hontmegyei községben, a garzák közös szűréjén az egyik karral tözet fogott a csőplőpég szikrájától. Néhány perc alatt lángban álltak a szomszédos karkak is. Öt gazdának egész évi gabonatermése, nyolcmak pedig kicsépett szalmája hamvadt el. A kár nagy, mert semmi sem volt biztosítva. Ipoly-Balog községben pedig, mint levezetők jelenli, bórduktékben gyúlt ki Gallovics János kiabrtokos félig rakott karkja s a szomszédos széna-karkakkal együtt teljesen elpusztult.

Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület kirándulások rendezésével kiránja a szebb természetű szépségeket a nagy közönséggel megismertetni. E végből egy szervezte magát, hogy bármely időben az anyaiállamból jövő nagyobb kiránduló csoportokat programmal elláttni, vezetni s kalandolni tulja. Hazaifas tisztelettel köztetszük tehát, hogy hajlandók-e vagyunk az anyaiállam bármely vidékéről kirándulást rendezni az erdélyi rész bármely pontjára, ha legalább 15-20 kiránduló jelentkezik és a megálapítandó részvételi díj lefizetésére magukat kötelezik. A követendő eljárás ez lenne: A kirándulás illető szervezők — kit maga a kiránduló akaró társaság választ vagy kér fel — össze-gyűjtí a jelentkezőket és a névsorank legalább 10 nappal előbb beküldésével megkeresi egyesületünket, hogy ekkor és ekkor, ide és ide, ennyi és ennyi napra szőlőlag egy kirándulási programot állítson össze. Erre egyesületünk azonnal megálapítja a programot, kiszámítja a részvételi díjat és közölén ezt az illető társasággal, a kirándulás érdekében elévzni a szükséges előintézkedéseket. Ez a határozata egyesületünknek igen fontos, mert ennek alapján igen igen könnyen és olcsón megtekinthetők az erdélyrészi gyönyörű természeti ritkaságok. Felhívjuk a nagy közönséget, hogy minél nagyobb számban szövetkezzenek új kirándulások megtervezéséig. Kérdéskódokéket Radnóti Dezső főtitkárhoz Kolozsvára inténdők. Kolozsvárt, 1894 július 23-án, Báró Feilitzsch Arthur, társelnök, Radnóti Dezső, főtitkár.

Árpaévásár Galgóczon. A nyitramegyei gazdasági egyesület által augusztus hó 24-én rendezendő árpaévásárt a kereskedők és termelők egyaránt örömmel fogadják. A vásár ennelfogva nagyon élénken igörkezik s úgy a termelők, mint a kereskedőkre előnyös lesz. A vasúti összeköttetés Galgócz-Lipótvár állomással nagyon előnyös s így a kereskedők nagyon keves időmúlással látogathatják a vásárt. Más megyebeli termelők is bemutatathatják a vásáron árpa-termékeiket. Bejelentési lapok a nyitramegyei gazdasági egyesület titkárnál kaphatók Nyitra.

Felelős szerkesztő: Horváth Danó.

Főmunkatárs: Reményi Károly.

Aláírási felhívás.

A salgó-tarjani közönsös segélyző egylet igazgatósága által alakítandó

II-ik évtársulat

beteteire, melynek heti fizetése 1894. szeptember hó 1-én veszik kezdetüket.

Betétet bárki által tetszés szerinti számban jegyezhetők.

Minden betét után hetenk. 50 fl. fizetendő.

A hat év eltelle után az évtársulat feloszlik és a befizetett tőke az összes haszonnal együtt a betétesek között felosztatik, illetőleg közszépben fizettetik vissza.

Kölcsönt csak tag kaphat.

Minden egyes betét után 120 korona kölcsön szavaztatik meg.

A kölcsönt nem kell visszafizetni.

A hatodik év végevel az adós jarulékába tudatik az be.

Az új évtársulat beteteire már most lehet előjegyezni.

A szeptember hó 1-je után belépők kötelesek az elmulasztott heti befizetéseket késedelmi illetékekkel együtt egyszerre megfizetni. Felvilágosítás nyerhető és az előjegyzések eszközölhetők naponta az egylet helyiségében.

S-Tarján, 1894. augusztus 1-én.

Az igazgatóság.

Alulírottak van szerencsém magamat a nagyérdemű hölgyközönségnek a legújabb divat és szabás szerinti: menyaszonyi, vigalmi, gyász- stb. ruhanemeknek ízléses, gyors és jutányos áron való elkészítésére tisztelettel ajánlani.

Vidéki megrendelések gyorsan teljesíttetnek, gyászruhák 24 óra alatt foganatosíttatnak.

Szűves megrendeléseiket tisztelettel kéri:

Hendrik Józsefné

Balassa-Gyarmaton, Zichy-utca
116-ik szám.

SCHÖNFELD MIKSA,

kárp. és aszt. bútorraktára B.-Gyarmat.

a KOSSUTH-utcában.

Ajánlja dúsán felszerelt, jutányos árú raktárát szilárd anyagból készített, modern izlésű, különf. fa-, vas- és kárpitosbútorokban úgy egyenként, mint szalónok, szobák, vendéglők és egy- leti helyiségek teljes berendezésére nézve. Dús választék olajnyomatú és üvegre festett, kitűnő kivitelű, tetszetős fali táj- és egyéb ábrázolt képekben, fa- és aranyozott keretű tükrökben.

Gyermekkocsik, nemkülönbön mindennemű és méretű koporsók nagyválasztékú raktára.

Vidéki megrendelések pontosan és lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

Egy jó házból való és azaz a tanácsot azonnal felvettik.

(Készítő) határában fekvő költőreklü vízi-
liastörő malom eladó. Tudakozhatni a tulaj-
donosnál. A kik venni szándékozó molnár is-
mertet kértnek őt e célból figyelemztetni.

Dacsó-Keszi

Előjegyzés szőlőoltványokra.

A Nagyméltóságú Földművelésügyi m. kir. ministerium ellenőrzése alatt álló országos szőlőoltvány-telep részvénytársaság azon célból, hogy a szőlőbirtokosságuknak szőlőoltványszükségletét a kívántatott fajokban és mennyiségben fajtisztán biztosít-
hasson, az 1895-ik év tavaszán készíttendő szőlőoltványokra, már most elő-
jegyzést nyit.

Az előjegyzési határidő 1894. augusztus 15.

Az előjegyzett oltványok az előjegyzés sorrendje szerint teljes mennyiség-
ben fognak kiszolgáltatni.

Az előjegyzés módja és feltételei tárgyában bővebb felvilágosítással készszege-
sen szolgál aláírt igazgatóság.

Országos szőlőoltvány-telep részv.-társ.

ARAD-BARACZKÁN,

Méhes, a. p. Győrök. Aradmegye.

Az őszi hadgyakorlatok ideje alatt

Ő Felsége a királynak

vármegyénkben történő legmagasabb látogatása alkalmából ajánlom magamat bármily szabású

dísz-magyar,

valamint más egyéb alkalmi öltözékeknek a lehető legjutányosabb árfeltételek mellett való pontos és gyors elkészítésére. Megrendeléseket már most elfogad

Geschelt Armin,

férfiszabó B.-Gyarmaton.

MAYFARTH PH. és Társa

cs. és kir. kizárólag szab. gépgyárak, vasöntőde és gőzházor BECS, II—1. Taborstr. 76.

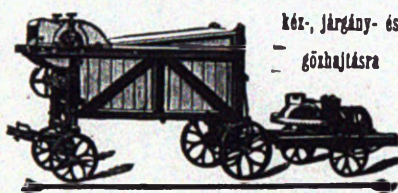
Alapítottatott 1872.

Kitűntetve több mint 370 arany-,
ezüst- és bronzéremmel mindegyik
nagyobb kiállításán.

600 munkással.

A gyárakban készülnek a legjobb

CSEPLŐGÉPEK

kéz-, járgány- és
gőzhajtásra

Járgányművek

1—6 vonóállat befogására.

Legújabb gabonarosták,
továbbá

triőrök, kukorica-morzsolók,
széna- és szalmasajtók

készajtásra, állók- és szállító készülékekkel.

Ekók

1., 2., 3., 4-vasas.

Boronák és hengerek

szántóföldek és rétek számára.

Szecsavágók, darálók,

répvágók,

Blunt-féle szab. zöldta-

karmány-sajtók.

Szállítható takarmékfűtők

mint takarmányfűtők és

ipar-mosó-készülékek.

Sajtók minden célra,

valamint

bor- és gyümölcs-sajtó-

lások.

Gyümölcs- és szőlőszűrés.

Aszalókészülékek

gyümölcs és vetemény számára

és mindenféle ipari célokra.

Önműködő szabadalm.

SYPHONIA

szőlővessző- és műv.-permet-szók

ENGEL D. diszitő és zászlógyáros

BUDAPEST, IV. Gróf Károlyi-utca 28.

Elfogad diszítéseket

Ő Felsége fogadtatásához

kölcsöndij mellett.

Készít minden szakkell tárgyakat. Egyes diszi-
tési cikkek is kölcsönbe adtnak.

Tenyész-kosok.

A selypi uradalom törzshasználatában mintegy 40 db legjobb korban lévő Merino-
Prieot tellvér tenyészkos eladó.

Értekezhetni a selypi uradalomnál SELYPEN. — Posta-, vasut- és távírdaállomás.

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár részv.-társaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: Városi iroda és raktár: Flók-raktár:
VI. ker., külső váczl-út 29—35. Podmaniczky-utca 14. Kerepesi-út 77. szám.

GŐZ- ÉS JÁRGÁNY-CSEPLŐKÉSZÜLETEK,

számos I. díjjal kitüntetett Schlick-féle szab. 2 és 3 vasu ekék,

mélyítő és egyetemes aczél-ekék,

91.12

eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle

egyvasu ekék, talajmivelő eszközök,
valamint

Schlick-féle szab. „HALADÁS” sorbavető gépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemű
gazdasági gépek. Eredeti amerikai kővető és marokrakó
aratógépek és fűkaszáli gépek, szállítható mező vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak.

Járgányművek legyárt és bérbeadó.

Nyomatott dev. Kék Lászlónál Balassa-Gyarmaton.

Eladó lovak.

A véghelesi uradalmi méneshől folyó évi
augusztus hó 1-én délelőtt 9 órakor 3 darab
5 éves és 1 darab 4 éves — bármikor meg-
tekinthető — számfeletti háts paripa Véghele-
sen a várban szabad kézből eladó.

Bossányi Béla,
ménestester.

Pénzkölcsön!

Luby Mátys, b.-gyarmati ügyvéd közvetítése
mellett 7600 forintos kölcsön 7%-től kamat
mellett első helyeni betétként kifizethető.

1-2